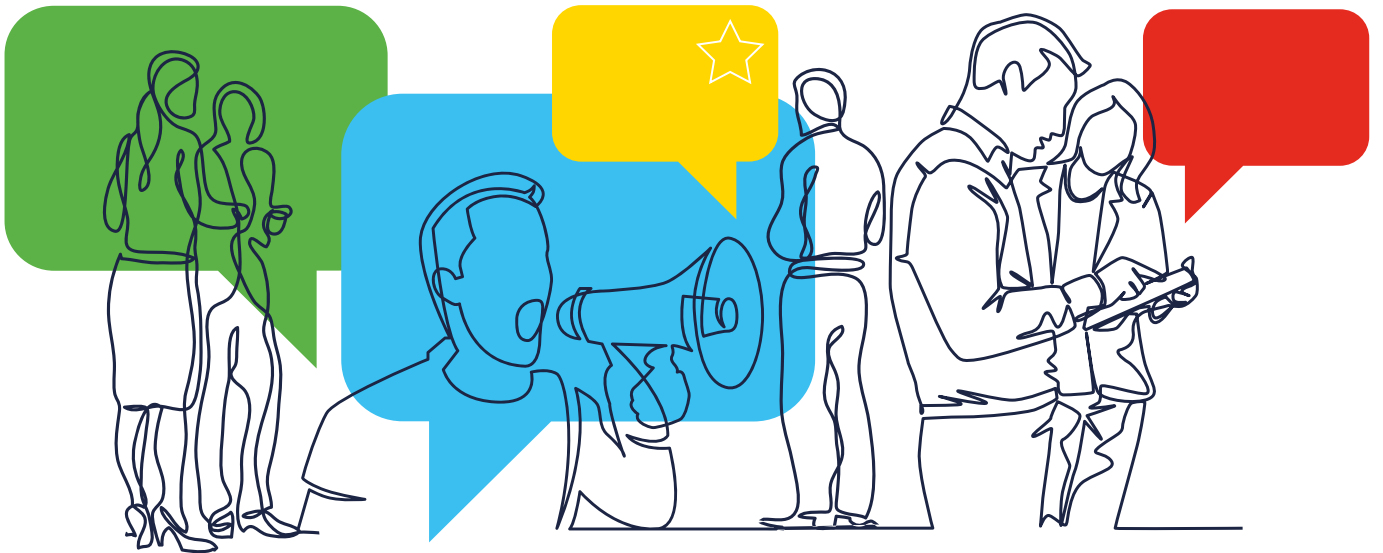

EU: N KANSALAISALOITEFOORUMI

PELASTAKAA MEHILÄISET JA
MAANVILJELIJÄT! Maatalous mehiläisille
suotuisaksi terveen ympäristön puolesta

OPPIA JA OHJEITA – KESKUSTELE - MUUT KÄYTTÄJÄT –
NEUVONTAPALVELU

| SISÄLLYS

Eurooppalainen kansalaisaloite ”Pelastakaa mehiläiset ja maanviljelijät! Maatalous mehiläisille suotuisaksi terveen ympäristön puolesta”	3
Pelastakaa mehiläiset ja maanviljelijät -kansalaisaloitekampanja	5
Kampanjan vaikutukset	9

1

Pelastakaa mehiläiset ja maanviljelijät! Maatalous mehiläisille suotuisaksi terveen ympäristön puolesta

Eurooppalainen kansalaisaloite ”Pelastakaa mehiläiset ja maanviljelijät! Maatalous mehiläisille suotuisaksi terveen ympäristön puolesta” rekisteröitiin 30.9.2019. Samana päivänä alkoi myös kyseisen aloitteen allekirjoitusten keruu-aika. Aloitteessa komissiota pyydetään ehdottamaan säädöksiä, joilla luovutaan synteettisistä torjunta-aineista vuoteen 2035 mennessä, palautetaan biologinen monimuotoisuus ja tuetaan viljelijöitä siirtymävaiheen aikana.

Kansalaisaloitteen tavoitteet ovat seuraavat:

- vähennetään synteettisten torjunta-aineiden käyttöä EU:n maataloudessa 80 prosentilla vuoteen 2030 mennessä siten, että aloitetaan vaarallisimmista aineista ja edetään, kunnes synteettisistä torjunta-aineista luovutaan täysin
- palautetaan maatalousalueille luonnontilaiset ekosysteemit, jotta maataloudella voidaan edistää luonnon monimuotoisuuden elpymistä
- uudistetaan maataloutta asettamalla etusijalle pienimuotoinen, monipuolinen ja kestävä maatalous, tuetaan maatalouden ekologisten ja luonnonmukaisten käytäntöjen nopeaa yleistymistä ja mahdollistetaan itsenäinen viljelijälähtöinen torjunta-aineita ja muuntogeenivapaata maataloutta koskeva koulutus ja tutkimus.

Eurooppalainen kansalaisaloite ”Pelastakaa mehiläiset ja maanviljelijät” sai 1,05 miljoonaa hyväksyttyä tuenilmausta sekä saavutti tuenilmausten vähimmäismäärän 11 EU-maassa. Koska tuenilmausten kerääminen ajoittui covid-19-pandemian aikaan, pidennettiin keruu-aikaa vuodella 30.9.2021 saakka¹.

¹ Asetuksen (EU) 2020/1042, päätöksen C(2020) 9226 ja päätöksen C(2021) 1121 mukaisesti.

Allekirjoitusten keruuvaiheen päätyttyä aloitteen tuenilmaukset tarkastutettiin viranomaisilla. Tämän jälkeen aloite toimitettiin virallisesti Euroopan komissiolle 7.10.2022 ([lehdistötiedote](#)), ja komissio julkaisi 5.4.2023 tiedonannon, jossa vastattiin tähän aloitteeseen.

Menestystekijät:

- Viikoittaiset videokokoukset kaikkien järjestäjien kesken koko kahden vuoden ajan (lisäaika johtui pandemiasta).
- Järjestäjryhmän jäsenet, jotka ulkoisista vaikeuksista huolimatta jatkoivat työtään väsymättä koko kaksivuotisjakson ajan ja innostivat muita jokaisessa kokouksessa.
- Yhteistyö kansalaisjärjestöjen verkoston kanssa (yli 200 kansalaisjärjestöä eri puolilla Eurooppaa) sekä kampanjan loppusuoralla sellaisten uusien kumppaneiden rekrytointi, joilla on kyky saada ihmiset liikkeelle.

2

Pelastakaa mehiläiset ja maanviljelijät -kansalaisaloitekampanja

Valmistelu

”Pelastakaa mehiläiset ja maanviljelijät” -aloitteen järjestäjillä oli merkittävää kokemusta eurooppalaisen kansalaisaloitteen tekemisestä, sillä jotkut heistä olivat olleet mukana toteuttamassa myös aikaisempaa ”Kielletään glyfosaatti” -kansalaisaloitetta, jolle kerättiin 1 070 865 allekirjoitusta. Aikaisemmasta kokemuksesta oli hyötyä järjestäjille uuden aloitteen valmistelussa ja toteuttamisessa.

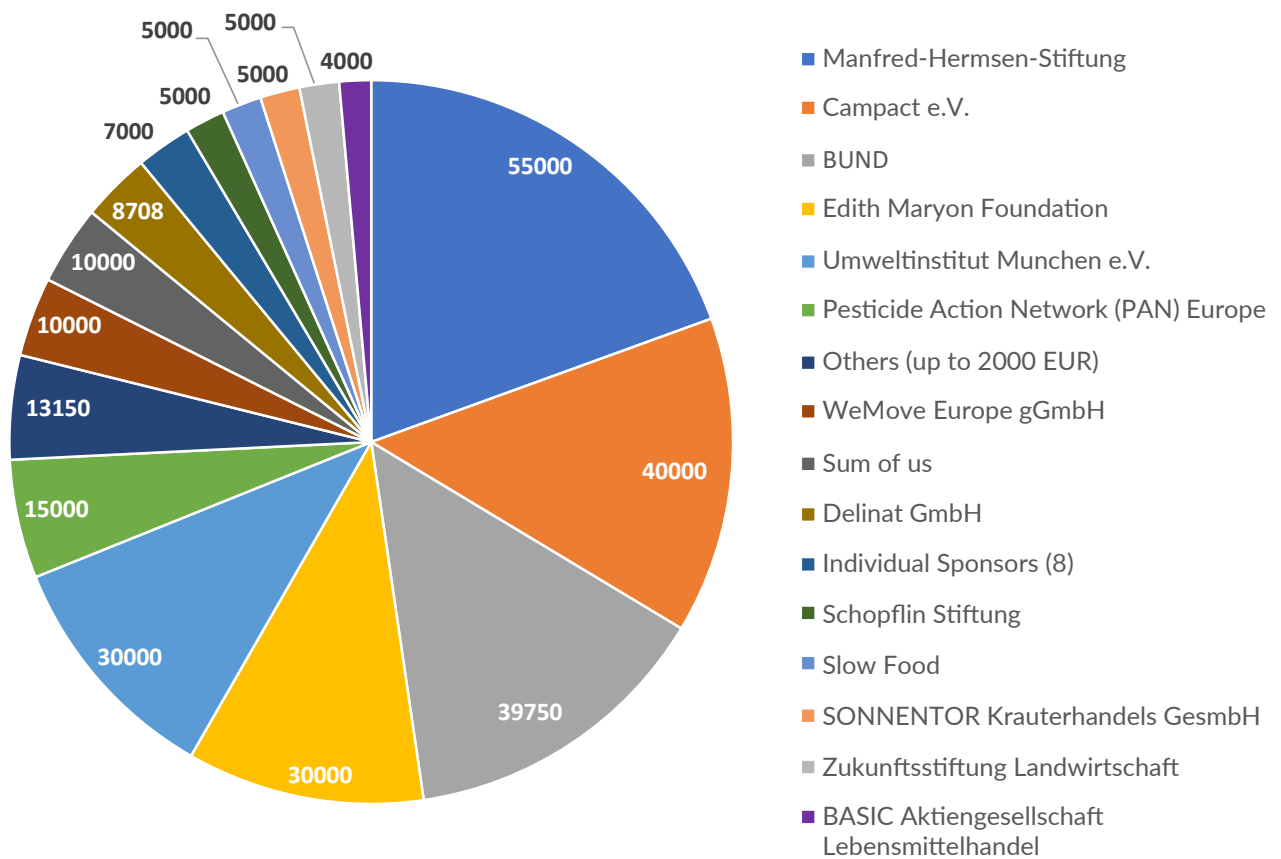
Kumppaniverkoston luominen oli aloitteen onnistumisen kannalta tärkeää. Aluksi järjestäjien tukiverkostoon kuului kymmenen kansalaisjärjestöä eri maista. Kullekin järjestölle annettiin tehtäväksi löytää lisää järjestöjä tukemaan aloitetta. Lopulta aloitteen taustaverkostoon kuului koko EU:n alueella vaihtelevassa määrin yli 200 ympäristöalan kansalaisjärjestöä, maanviljelijöiden ja mehiläishoitajien järjestöä, hyväntekeväisyysäätiötä ja tieteellistä laitosta. Järjestöjen aktiivisen tuen varmistaminen oli kuitenkin haastavaa. Järjestäjät ratkaisivat tämän kutsumalla aloitetta tukevat järjestöt mukaan säännöllisiin verkkokokouksiin, joissa suunniteltiin kampanjointia. Aloitteen ”Pelastakaa mehiläiset ja maanviljelijät” tukijoihin kuuluivat muun muassa Bee Life, Générations Futures, Global 2000, Umweltinstitut München, Pesticide Action Network – PAN Europe, ja Romapis.

Verkkönäkyvyyden varmistaminen oli myös keskeinen osa aloitteen viestintästrategiaa. Järjestäjät perustivat monikielisen verkkosivuston, jossa oli saatavilla **ladattavaa tukiaineistoa**, kuten tulostettavia allekirjoituslomakkeita, kirjoja tuttaville, lehtisiä, julisteita, tarroja ja videoita. Verkkosivuston perustaminen ja aineiston luominen – käänöksineen – oli hidasta, minkä takia järjestäjät siirsivät virallista keruuaajan alkamispäivää noin kuudella viikolla. Järjestäjät saivat verkkönäkyvyyttä myös sosiaalisen median avulla: Twitter (1 752 seuraajaa), Instagram (2 735 seuraajaa) ja Facebook (2 870 seuraajaa).

Kokonaisuudessaan kansalaisaloitteelle ”Pelastakaa mehiläiset ja maanviljelijät” kerättiin rahoitusta 282 858 euroa.

Rahoituslähteet (€)

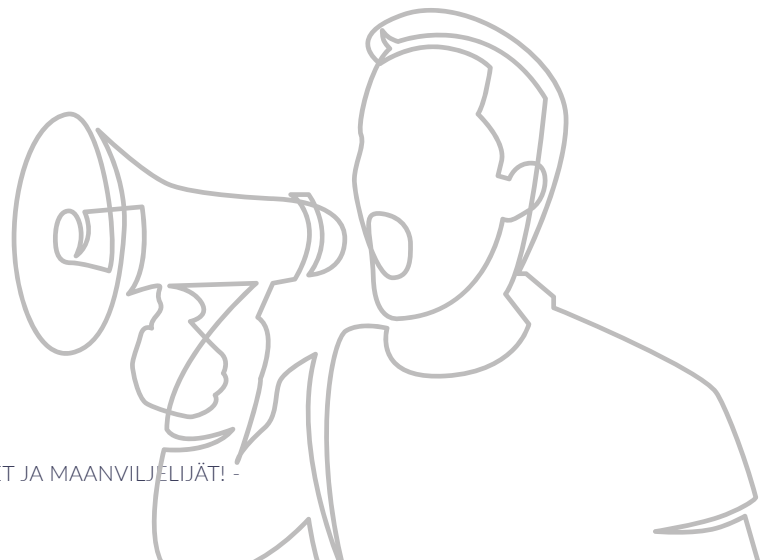
| Kampanjan toteutus

Järjestäjät olivat alun perin suunnitelleet allekirjoitusten keräämiseen ruohonjuuritason katukampanjaa. Suorien kontaktien avulla he halusivat hankkia uusia tukijoita liikkeelleen ja kipeästi kaivatulle yhteiskunnalliselle muutokselle. Strategiaa oli kuitenkin muutettava pandemian vuoksi.

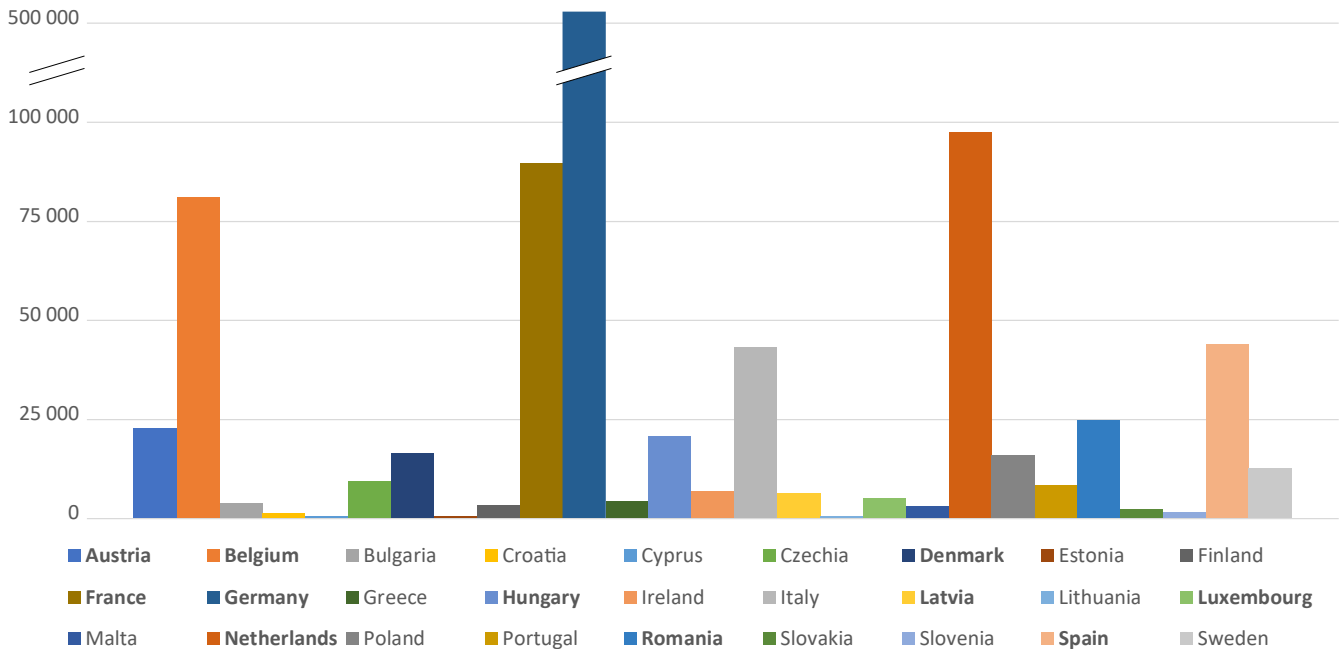
”Pelastakaa mehiläiset ja maanviljelijät” -kampanjassa päätettiin alusta alkaen kerätä allekirjoituksia kaikista EU-maista sen sijaan, että keskityttäisiin vain muutamaani. Pandemian aiheuttamien vaikeuksien vuoksi järjestäjien täytyi kuitenkin harkita strategiaansa uudelleen. He onnistuivat keräämään allekirjoituksia **maista, joissa he tai heidän verkostokumppaninsa olivat näkyvästi esillä**. Välineen monikansallisen luonteen vuoksi aktiivinen läsnäolo monissa maissa oli olennaisen tärkeää, ja verkostokumppaneilla ja vapaaehtoisilla oli kampanjassa suuri rooli.

| Allekirjoitusten keruu

Vaikka järjestäjät olivat alun perin halunneet luoda ennen kaikkea ruohonjuuritason kampanjan ja puhua suoraan ihmisten kanssa, pandemian vuoksi suurin osa allekirjoituksista oli kuitenkin kerättävä verkossa eikä paperilomakkeilla. Kansalaisaloitteen ”Pelastakaa mehiläiset ja maanviljelijät” tuenilmaukset kerättiin järjestäjien omalla verkkojärjestelmällä. Pandemian ja siihen liittyvien konkreettisten pelkojen myötä monien ihmisten huoli luonnon monimuotoisuuden ja ilmaston suojelusta jäi taka-alalle. Järjestäjät eivät aluksi keksineet toimivaa strategiaa tästä haasteesta selviytymiseen, mikä vaikeutti ja hidasti allekirjoitusten keräämistä. Allekirjoitusten keruu-aikaa pidentämällä ja kumppaniverkoston avulla järjestäjät kuitenkin onnistuivat voittamaan vaikeudet.

Tuenilmausten lukumäärä
(lihavoituina ne maat, joissa kynnyksarvo on saavutettu)

Tuenilmausten tarkastus ja toimittaminen komissiolle

Pidennetyin keruuajan kuluessa aloitteelle kerättiin yhteensä 1,18 miljoonaa allekirjoitusta 27:ssä EU:n jäsenmaassa, ja kansalliset viranomaiset katsoivat 89 prosenttia allekirjoituksista päteviksi. Järjestäjät toimittivat 7.10.2022 Euroopan komissiolle todistukset **1 054 973 tarkastetun tuenilmauksen** keräämisestä. Tämän jälkeen alkoi kuuden kuukauden käsittelyjakso komissiossa.

Kampanjan ja kansalaisten mielenkiinnon vireillä pitäminen oli erittäin tärkeää komission käsittelyn aikana. Järjestäjät kirjoittivat useita **avoimia kirjeitä** EU-maiden viranomaisille ja Euroopan parlamentin jäsenille ja järjestivät heidän kanssaan henkilökohtaisia tapaamisia. Järjestäjät myös organisoivat luomualan kattojärjestön IFOAM Organics European kanssa **lehdistötilaisuuden**, jossa keskusteltiin kansalaisaloitteeseen sisältyvistä ehdotuksista ja torjunta-aineiden käytön vähenemisestä. Kampanjan järjestäjät haluavat ehdottomasti jatkaa tällaisia toimia myös tulevaisuudessa, jotta toimintatavat muuttuisivat ja torjunta-aineiden käyttö edelleen vähenisi EU:ssa.

3

Kampanjan vaikutukset

Käsittely komissiossa ja komission päätös

Toimitettuaan aloitteen komissiolle 7.10.2022 järjestäjät tapasivat 25.11.2022 Euroopan komission varapuheenjohtajan **Věra Jourován** ja komissaari **Stella Kyriakidesin**, joka vastaa komissiossa terveys- ja elintarviketurvallisuuksasioista ([lehdistötiedote](#)). Euroopan talous- ja sosiaalikomitea antoi lausuntonsa kansalaisaloitteesta 15.12.2022 ([ETSK:n lausunto](#)).

Euroopan parlamentti järjesti 24.1.2023 kansalaisaloitteesta ”Pelastakaa mehiläiset ja maanviljelijät” [julkisen kuulemistilaisuuden](#). Tilaisuudessa aloitteen järjestäjät esittelivät aloitteensa tavoitteita ja keskustelivat Euroopan parlamentin jäsenten kanssa ([Euroopan parlamentin kuulemistilaisuuden pääkohdat](#)). Komissio julkaisi 24.1.2023 eli samana päivänä, jolloin kuulemistilaisuus pidettiin, [ehdotuksen pölyttäjien olosuhteiden parantamisesta](#). Sen tavoitteena on pysäyttää luonnonvaraisten pölyttäjähönteisten hälyttävä väheneminen tarkistamalla [vuonna 2018 annettua pölyttäjiä koskevaa EU:n aloitetta](#) ([lehdistötiedote](#)). Euroopan parlamentti käsitteli kansalaisaloitetta ”Pelastakaa mehiläiset ja maanviljelijät” täysistunnossaan 16.3.2023 ([tallenne täysistunnosta](#)).

Euroopan komissio vastasi ”Pelastakaa mehiläiset ja maanviljelijät” -kansalaisaloitteeseen 5.4.2023 antamassaan tiedonannossa. Komissio suhtautuu aloitteeseen myönteisesti ja korostaa sen tärkeyttä. Ilmastonmuutos, saastuminen ja luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen liittyvät tiiviisti yhteen ja aiheuttavat yhä suurempia haasteita maataloudelle ja elintarviketurvalle Euroopassa. Tiedonannossa arvioitiin kutakin aloitteen ehdotusta erikseen ([lehdistötiedote](#)). Komissio pyrkii ensisijaisesti siihen, että [torjunta-aineiden kestävä käyttöä koskeva asetusehdotus](#) ja [luonnon ennallistamista koskeva asetusehdotus](#), jotka ovat parhaillaan Euroopan parlamentin ja neuvoston käsiteltävinä, hyväksytään ja pannaan täytäntöön, ja että yhteinen maatalouspolitiikka pannaan asianmukaisesti täytäntöön.

Aloitteen järjestäjät toivovat komission tavoin, että Euroopan parlamentti ja neuvosto pääsevät nopeasti ja tavoitetasoista tinkimättä yhteisymmärrykseen komission säädösehdotuksista, joissa kansalaisten toivomat muutokset kirjataan lainsäädäntöön. Lisäksi järjestäjät kannustavat aiheesta kiinnostuneita kansalaisia ja tutkijoita osallistumaan tämän asian ajamiseen, kunnes tavoitteet on saavutettu – ”Pelastakaa mehiläiset ja maanviljelijät” -kansalaisaloitekampanja ei ole läheskään lopussa ([lehdistö tiedote](#)).

EU:n ympäristökomissaari Virginijus Sinkevičius ja komission pääosastojen edustajat esittivät komission vastauksen järjestäjille 25.4.2023 pidetyssä [kokouksessa](#).

Vinkkejä tuleville kansalaisaloitteiden järjestäjille

- Älä luovuta! Valmistaudu siihen, että aloitteen järjestäminen ja toteuttaminen saattaa olla pitkä ja kivikkoinen tie.
- Valmistaudu huolellisesti.
- Ole yhteydessä myös muihin järjestäjiin ja sidosryhmiin, joilla on kokemusta eurooppalaisesta kansalaisaloitteesta.